

Republika Srbija

MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA
ZAVOD ZA VRJEDNOVANJE KVALITETE OBRAZOVANJA I ODGOJA
PEDAGOŠKI ZAVOD VOJVODINE

PROBNI ZAVRŠNI ISPIT

školska 2018./2019. godina

TEST HRVATSKOGA JEZIKA

UPUTA ZA RAD

- Test sadrži **20** zadataka koje trebaš riješiti za **120** minuta.
- Svaki zadatak pažljivo pročitaj, razmisli o tome što se u zadatku traži i o načinu na koji ga trebaš riješiti (zaokruživanjem, povezivanjem, podcrtavanjem, dopisivanjem i drugo).
- Piši čitko, latiničnim slovima, vodeći računa da tvoji odgovori budu razumljivi, ali i gramatički i pravopisno ispravni.
- Pri rješavanju zadataka u kojima se od tebe očekuje da nešto dopišeš, uvijek rabi pune nazive; kratice nisu dozvoljene (npr. treba napisati imenica, a ne im. ili lokativ, a ne lok. i slično).
- Popuni test **kemijskom olovkom** (tijekom rada možeš koristiti grafitnu olovku i gumicu).
- Odgovori napisani kemijskom olovkom ne smiju se precrtavati niti ispravljati.
- Odgovor napisan samo grafitnom olovkom neće biti priznat.
- U kućicu koja se nalazi s desne strane zadatka nemoj ništa upisivati. To je prostor u koji će pregledači upisati broj bodova. Na ovoj i posljednjoj stranici također nemoj ništa upisivati.
- Ako završiš ranije, predaj test i tiho iziđi kako ne bi ometao rad drugih.

Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

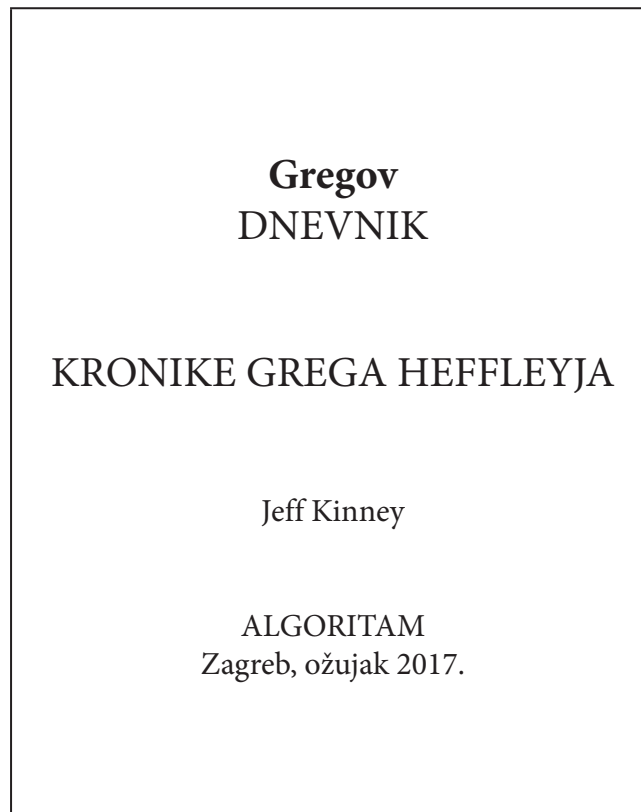
* Тестове, као ни делове тестова, није дозвољено јавно објављивати без претходне сагласности Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања.

1. Pozorno pročitaj tekst, a zatim na temelju podataka iz teksta dopuni rečenicu.

„Prvo što je Julije Cezar nakon dolaska na vlast učinio bila je – zabrana kolnog prometa u središtu Rima tijekom dana. Možda vam zvuči poznato? Rezultat te odluke bio je neslavan: nesanica Rimljana jer su drveni i željezom oklopljeni kotači po kamenim ulicama sada kloparali noću! No broj kola na životinjsku vuču neprekidno je rastao i zagušivao promet pa je car Klaudije Cezarovu zabranu proširio na cijelu Italiju, a Marko Aurelije na Carstvo. Car Hadrijan bio je čak prisiljen ograničiti broj životinja i kola kojima je bio dopušten ulazak u Rim.”

Zabranu kolnog prometa tijekom dana u cijeloj Italiji uveo je car _____.

2. Pogledaj početnu stranicu knjige i ispiši bibliografske podatke.

Bibliografski podatci: _____

_____

_____

3. Pozorno pročitaj tekst pa riješi zadatak.

Uskršnji otok leži usamljen u golemom prostranstvu Tihog oceana. Iako je najbliži naseljeni otok udaljen čak 2500 kilometara, ljudi su ipak uspjeli naseliti ovaj izolirani kutak Zemlje stoljećima prije velikih geografskih otkrića. Narod poznat kao Rapa Nui izgradio je civilizaciju koja je, uzevši u obzir izoliranost, stekla doista nevjerojatan stupanj razvoja.

Njen najprepoznatljiviji element su monumentalne skulpture poznate kao moaiji. Prosječan moai izdizao se četiri metra iznad zemlje te imao masu 14 tona, a neki su primjerci bili mnogo viši i teži. Klesanje i prijevoz tako velikih skulptura iziskivao je veliku kreativnost, tehničko znanje i napor. Izrađeno je oko 900 kipova, ali je u jednom trenutku rad na njima obustavljen – najveći i najimpresivniji moaiji ostali su ležati u kamenolomu.

Glavna je tema ovoga ulomka:

- a) suvremeni život stanovnika Uskršnjeg otoka
- b) velika geografska otkrića
- c) prepoznatljive skulpture s Uskršnjih otoka
- d) zemljopisni položaj Uskršnjih otoka

4. Napiši jednu rečenicu (od najmanje deset riječi) o hrani koju voliš jesti. Rečenica treba biti razumljiva i gramatički ispravna.

---

5. Sljedeću rečenicu prepisi primjenjujući pravopisna pravila hrvatskoga standardnog jezika.

moja se škola nalazi na križanju ulice republike austrije i zvonimirove ulice.

---

6. Od ponuđenih obilježja jezika zaokruži slovo ispred ona tri koja su svojstvena govorenom jeziku.

- a) mimika kao važno obilježje
- b) poštivanje pravopisne norme
- c) uporaba poštapalica
- d) primjenjivanje rečeničnih znakova
- e) spontanost
- f) složene i višestruko složene rečenice

7. Pozorno pročitaj rečenicu te je ispravi u skladu s hrvatskim standardnim jezikom.

Došla sam drugarici čestitati srećan rođendan, kad u kuću uleti ker.

_____

8. Pozorno pročitaj tekst pa riječi koje se nalaze u zagradi napiši na crtu u ispravnom obliku.

Kad smo stigli u _____ (Zagreb) napokon smo mogli izići iz autobusa i protegnuti noge. Prošetali smo se Ilicom, _____ (najduža ulica) glavnog grada Hrvatske i odmorili se u _____ (poznata slastičarnica) gdje smo probali najukusnije _____ (kolač) na svijetu. Nakon _____ (slasni zalogaj), učiteljica Petra pozvala nas je da se okupimo i krenemo k _____ (autobus). Bližio se kraj ovoga nezaboravnoga _____ (izlet) i bilo je vrijeme da se umorni, ali prepuni dojmova vratimo svojim _____ (domovi).

9. Pozorno pročitaj sljedeće rečenice i podcrtaj one koje su napisane administrativnim stilom.

- a) Molim vas da uđete u autobus. – Mole se prisutni da uđu u autobus.
 b) Nažalost, nismo u mogućnosti poći na izlet u Trogir. – Nažalost, ne možemo poći na izlet u Trogir.
 c) Mjesta je moguće rezervirati i putem elektroničke pošte. – Mjesta možete rezervirati i elektroničkom poštom.
 d) Ovom odlukom poboljšali smo uvjete rada. – Ovu smo odluku donijeli s ciljem poboljšanja uvjeta rada.

10. Zaokruži slovo ispred riječi naglašene prema pravilima hrvatskoga standardnog jezika.

- a) sîr
 b) rúka
 c) knjigà
 d) prilâgòditi

11. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj je došlo do metonimjskog prijenosa značenja.

- a) U osmom smo razredu čitali Krležu.
 b) Krleža je moj omiljeniji pisac.
 c) „Hrvatski bog Mars” najpoznatija je zbirka novela Miroslava Krleže.
 d) Nagrada „Vladimir Nazor” za životno djelo dodijeljena je Krleži.

12. Pozorno pročitaj sljedeći tekst i zatim riješi zadatak.

Kakav može biti pisac iz 16. stoljeća? Dosadan i staromodan? Marin Držić nije takav. Po tematici kojom se bavi možemo ga mirne duše ubrojiti među naše suvremenike. Djela su mu prožeta humorom, koji po pravilu u čitatelja izaziva salve smijeha. Pritom dolazi do izražaja vještina umjetnika da najozbiljnije, katkad i tragične probleme iznese na šaljiv način.

Suvremenom čitatelju problem stvara Držićev zastarjeli jezik te mnoštvo talijanskih i latinskih riječi kojima se Držić koristio u duhu vremena u kojem je živio. Naime, u Europi se tada govorilo i pisalo latinskim jezikom. Za dio mediteranskih gradova pa tako i za Dubrovnik, talijanski je bio jezik sporazumijevanja.

Podcrtana riječ suvremenik znači:

- a) onoga koji živi u isto vrijeme s drugim
- b) onoga koji je živio u prošlosti
- c) onoga koji će živjeti u budućnosti
- d) onoga koji je živio u 16. stoljeću.

13. Na praznu crtu napiši naziv glagolskoga oblika (glagolsko vrijeme ili glagolski način) u kojem je izražen glagol:

- a) govornice su _____
- b) budeš govornio _____
- c) govornio bi _____
- d) govornit ću _____
- e) govornahu _____
- f) bio je govornio _____

14. Pročitaj navedeni ulomak teksta te odgovori na pitanje o značenju riječi pak.

„Kao i svakoj timskoj igri, cilj u hokeju na ledu je postignuti veći broj bodova od protivničke ekipe, u ovom slučaju – veći broj golova. No i kod zabijanja golova postoje pravila, primjerice ukoliko je pak uguran u gol nogom taj gol je nevažeci. Gol je važeci ako je pogodak postignut udarcem palice ili bacanjem rukom, a isto tako ako se pak slučajno odbio od nekog igrača (neovisno čije momčadi). Na samom terenu u igri smije biti po šest igrača po momčadi. Iako ne postoji pisano pravilo u većini slučajeva imamo jednog golmana, tri napadača i dva braniča.”

Iz pročitanog ulomka možeš zaključiti kako je pak:

- a) potpetica gumene čizme.
- b) palica za udaranje lopte.
- c) lopta koja se koristi u hokeju.
- d) zaštitna rukavica.

15. Pozornoj pročitaj te odredi pripada li tekst usmenoj ili umjetničkoj književnosti.

a) Ive jaše kroz orašje.
Ive li je, sunce li je?
Konjik li je, vila li je?
Uzda li je, zvijezda li je?
Sedlo li je, srebro li je?

b) Gle malu vočku poslije kiše:
Puna je kapi pa ih njiše.
I bliješti suncem obasjana,
Čudesna raskoš njenih grana.

16. Odredi koji je oblik pripovijedanja rabljen u navedenom tekstu.

(...)

Bernard: Ej, Horacije, i vi dršćete
i blijedi ste! Da l' i sad mislite,
da to se nama samo priviđa?

Horacije: Ne, boga mi, ja ne bih mogao
da vjerujem, kad ne bi tako jasno
i pouzdano rođene mi oči
svjedočile.

Marcel: Zar nije kao kralj?

(...)

U ovom ulomku dominira:

- a) pripovijedanje u 1. osobi
- b) pripovijedanje u 3. osobi
- c) monolog
- d) dijalog

17. Pozorno pročitaj stihove iz pjesme „Buđenje šume” Dobriše Cesarića pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Sunce će me milovati blagim rukama.
A ja ću biti na vrhu sâm.
Zaviknut će grlo moje Suncu:
Pobijedio sam mrak,
Savladao sam žalost...
Sad sam radostan, jak.
Vječan sam kao i ti, Sunce!

Koje stilsko izražajno sredstvo predstavljaju podcrtane riječi?

- a) epitet
- b) usporedbu
- c) onomatopeju
- d) personifikaciju.

18. Pozorno pročitaj ulomak iz Šimunovićeve *Duge*, a zatim odgovori na pitanje.

Srna sakupi sve sile, pa što je bolje mogla zatrči se u močvaru.

Začu se u tišini prasak ševara, pa klokotanje vode i blata te samo jedan očajan i drhtav doziv sred pustoga polja i Mrtvog jezera...

Isti čas crn, velik oblak, dotjeran hladnim jesenskim vjetrom, poklopi sunce, i duge, one sjajne i lijepe duge, nestade.

Jak udarac vjetra pomiješa one krasne oblake što su bili obrubljeni zlatom i rumenilom, pa sada postadoše samo jedan oblak, mrk i siv. A zatim stade sipiti i rijetka kiša, pak sve gušća i gušća.

Odredi kojoj književnoj vrsti pripada Šimunovićeva „Duga”.

19. Pozorno pročitaj stih iz pjesme „Kišoviti dani” Dragutina Tadijanovića pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Nebo zaogrnilo ogrtač mrk, jednolik, umoran.

Kojim stilskim sredstvom je prikazano nebo u navedenom stihu?

a) hiperbolom

b) usporedbom

c) onomatopejom

d) personifikacijom

20. Pozorno pročitaj ulomak iz romana „Twist na bazenu” Jadranka Bitenca pa riješi zadatak.

Prvo naletimo na mamu. Baš je prostirala stol za večeru. Tata Zvonkec je dremuckao uz čašu vina i napola dogorjelu cigaretu. Nataša joj pomogne oko postavljanja tanjura. Mogla bi to biti najslađa večera. Zamislite samo: pečeni mladi krumpirići iz našeg vrta s maslacem!

Mami ispričam u dvije rečenice o čemu se radi. Još se ljutila na mene, zato samo glavom pokaže na tatu.

A što ću? I sat je pokazivao da je krajnje vrijeme za prava pitanja. Nema više odlaganja.

Hoću medalju za hrabrost! Pojaviti se pred tatom Zvonkecom dvaput u istom danu i još razgovarati, to graniči s junaštvom.

Što osjeća glavni lik i pripovjedač u romanu Ado pri susretu s tatom Zvonkecom?

a) ljubav

b) sreću

c) tugu

d) strah

Rezultat na testu iz hrvatskoga jezika

Napomena: Učenici NE popunjavaju ovu stranicu!

Ukupni rezultat na testu
(od 0 do 20)

		,	
--	--	---	--

Povjerenstvo:

- _____
- _____
- _____

Kontrolor:

- _____

Rezultat na razini zadatka

Broj zadatka	Nepopunjeno	0 bodova	0,5 bodova	1 bod
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Upiši ✘ na odgovarajuće mjesto.

Škola	
Mjesto	
Prezime i ime učenika	